

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1259

av Mats Green och Helena Bouveng (båda M)

Jönköping – Sveriges näst viktigaste järnvägsknutpunkt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nya stambanor för höghastighetståg och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Både den planerade banan mellan Stockholm, Jönköping och Göteborg, den så kallade Götalandsbanan, och banan mellan Stockholm, Jönköping och Malmö, den så kallade Europabanen, är angelägna att få till stånd så snart som möjligt. Ett färdigbyggt system för höghastighetsbanor bidrar till att minska belastningen på befintliga stambanor, bidrar till att mer gods kan flyttas över till järnväg och bidrar till en utveckling av nya och starkare arbetsmarknadsregioner, vilket skapar förutsättningar för ökad hållbar tillväxt i Sverige.

Beslut finns idag på planering och byggnation på sträckor närmast Stockholm och Göteborg, vilket vid ett färdigställande kommer att bidra till positiv utveckling i aktuella stråk. De stora nyttorna kommer dock först när helheten är på plats. En färdigställd Götalandsbana kommer att hjälpa nya arbetsmarknadsregioners bildande och därtill skapa förutsättningar för ökad samverkan mellan befintliga arbetsmarknader.

Götalandsbanan binder samman ett antal av Sveriges största städer och starkaste tillväxtregioner i ett nytt effektivt transportstråk genom landskapet. Längs Götalandsbanans sträckning bor långt över hälften av Sveriges befolkning och i kombination med Europabanen nås långt över två tredjedelar av befolkningen.

Nya och bättre integrerade arbetsmarknadsregioner kommer att skapas när tidsavstånden kortas så att arbets- och utbildningspendling möjliggörs. Detta ger också kommuner och orter intill stationsorterna enorma utvecklingsmöjligheter.

Även i de längre relationerna kommer nya flöden uppstå som förut inte varit möjliga. Förändringar i tillgänglighetsförhållandena kommer att ha betydelse för städernas och dess omlands ekonomiska utveckling. Den ekonomiska integration som Götalandsbanan leder till kan förväntas innebära effekter i form av näringslivsutveckling, nya pendlingsmönster, nya lokaliseringmönster för företag samt nya arbetsplatser och bostadsområden.

Det som nu sagts om Götalandsbanan gäller i allt väsentligt även Europabanan även om denna naturligt på grund av byggnationsavstånd och planeringsläge kan komma senare. Att Europabanan ansluts i noden Jönköping är en självklarhet. Vad som sagts kring nya höghastighetsbanor förutsätter givetvis också att befintliga stambanor i landet underhålls, reinvesteras samt får successivt utbyggd kapacitet för att möta ett samlat ökat behov av olika transportupplägg.

Det är mycket viktigt att regeringen nu inte tappar tempo och drar detta i långbänk genom utredningar och överväganden utan fortsätter arbetet, i enlighet med utfästelsen i regeringsförklaringen, med ökad acceleration av detta viktiga och avgörande samhällsbyggnadsprojekt.

Påpekas bör också att tidsutdräkt inför beslut inte är gratis utan kostar såväl pengar och tillväxt som osäkerhet. Bristen på långsiktiga besked skapar en osäkerhet som påtagligt hämmar planeringsarbete, stadsutveckling och utvecklingen i stort i såväl berörda kommuner som regioner. Osäkerheten om var spåren och stationerna kommer att hamna skapar en osäkerhet i kommunerna vilket riskerar att hämma och låsa utvecklingen. Planer finns i städerna att utveckla stadskärnorna och stationsområden och detta försvåras av nämnda osäkerhet om lokalisering av spår och stationer.

De nya höghastighetsbanornas placering är också viktig för att planera anslutande trafik, inte minst spårburen, vilket möjliggör en bättre integration med andra trafikslag som serverar den lokala och regionala geografin kring stationsorterna. Där de nya höghastighetsbanorna angör respektive stad kommer det att krävas betydande

investeringar i spår, stationer och anslutningar till den övriga infrastrukturen. Det är viktigt att dessa investeringar utformas på ett sätt som möjliggör ett ökat bostadsbyggande, effektiv arbetspendling samt täta och väl fungerande arbetsmarknadsregioner i både stationsorter och i det omland som ges goda tillväxtmöjligheter och tillträde samt tillgänglighet till en större gemenskap.

Det finns idag en stor kapacitetsbrist på befintliga stambanor då olika tåg trafikerar dessa, snabba fjärrpersontåg samsas med långsammare godståg samt regionala och lokala trafikupplägg. Det är först när de nya höghastighetsbanorna finns på plats som den verkliga avlastningen av befintliga stambanor möjliggörs och därmed förverkligar såväl ökade behov av regionala och lokala spårburna persontrafikupplägg samt inte minst ökad robust kapacitet för godståg som i enlighet med EU:s vitbok kan förverkliga tankarna om överflyttning av godstrafik från väg till järnväg på långa avstånd.

Vi behöver nya stambanor för att nå de beslutade klimatpolitiska målen inom transportområdet, men det som är en gyllene möjlighet är att förena detta med ökad regional integration och hållbar tillväxt i vårt land.

Alliansregeringen har tillsatt en förhandlingsperson med uppdrag att ta fram förslag till principer för finansiering samt förslag till en utbyggnadsstrategi för de nya stambanorna för höghastighetståg. Vi anser att förhandlingspersonens arbete är mycket viktigt och att det bör fortsättas.

Mats Green (M)

Helena Bouveng (M)